

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.) Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	Hirdetési díjak: egy 30 négyzetű cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. Nyílttéri cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő. Hivatalos óra: d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5-ig.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt — évnegyedre 1 frt 50 kr Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
--	--	---

Gyűlések.

Az Emke deési választmányának közgyűlése. — Városi képv.-testületi közgyűlés.

Takarékossági szempontból mind a kettőt egy kalap alá vonom. Olyan napokat élünk, hogy térben, időben — talán eszmékben is — ha nem is hasznos, de szükséges a takarékoság. Aztán miért ne férne meg egymás mellett a két gyűlésről szóló értesítés?

Egyik volt a mult vasárnap, a másik a reá-következő hétfőn, mind a kettő délután és — irgalmatlan melegben. Egyikben a hazafias lelkesedésnek, másikban a közügyek iránti komoly és higgadt megfontolásnak kelle tért foglalnia. Mint-hogy mind a két gyűlés csak gyéren látogatott s nagyon monoton lefolyású volt: bátran levonhatjuk a consequentiát, a melynek lényege abból áll, hogy lelkesedni nagy feladat, ha az embert amugy is majd felrobbantja a pokoli hőség, de gondolkozni még nehezebb, midőn a purgatoriumi melegben kótyagossá válik az agyvelő.

Pedig az Emke választmányi ülésén a Balázs Máté elnök által elmondott s eszmékben gazdag megnyitó beszédet meghallgathatta volna akárki is. Megmondotta a hazafias szív meleg érzelmeivel, hogy mi a kötelessége a magyar társadalomnak; keserű szemrehányást tett a naponkint tapasztalható közöny miatt s aggodalommal emlékezett meg a magyar államról, mely nem nemzeti s melyért, hogy nemzeti legyen: nagyon soká kell küzdeni észszel, pénzzel s talán még — vassal is. A magyar faji jelleget — ugymond — minden körülmények között megőrizni hazafias kötelesség. A magyar csak akkor lehet boldog és csak akkor lehet biztonságban a continens százféle ajku nemzetei között, ha műveltség, tudomány, gazdaság tekintetében azokkal nemcsak parallel halad, de jóval túlszárnyalja és ha nemzeti büszkeségét minden tetteiben érezteti. A valóban lelkesítő, jól átgondolt megnyitó-beszéd után dr. Bó-

nis Árpád jegyző felolvasta évi jelentését, mely az elnök által mondottakon kívül az egyleti élet mult évi nevezetesebb eseményeit sorolja fel. Az általánosságban tartott pénztárnoki jelentés menteni igyekszik a tagsági díjak fizetése körül észlelhető lanyhaságot, mert — miként mondja — sok nehézségekkel kell megküzdenie a polgárságnak, de hiszi, reméli, hogy a sok oldalról igénybe vett gazda, iparos és kereskedő ismét lábra kap és kamatostól fogja lerónni a szent cél érdekében honfui tartozását. Bándy György nem igen örül annak az eljárásnak, hogy a tagsági díjak végett a központ közvetlenül érintkezzék a tagokkal, mi nemcsak a vidéki választmányok működését bénítja, hanem a kezelés körül is zavarokat idéz elő. Ennél fogva indítványozza, miszerint a központ kéresek fel: bizná a fizetés tekintetében a tagokkal való elbánást a vidéki választmányokra. Az indítvány elfogadtatott.

Miután a volt tisztségviselői kar mandatumát letette s különböző okokból azt megtartani nem volt hajlandó, az új tisztikar a következőkép alakult meg: elnök: Roth Pál polgármester; alelnökök: Kádár József és Csizsér Ákos; pénztárnok: Miklós Gábor és ellenőr: Nagy Kálmán.

Ezután az átadásra küldetett ki bizottság. Az indítványok során Balázs Máté tesz egy indítványt a magyar népviselet fentartása érdekében. Sajnálattal tapasztalta a hivatalos életben, hogy némely vegyes nemzetiségű vidékeken, mint a beszéd, a vallás, úgy a népviselet is elkorcsosult s e miatt a magyar faj igen gyakran fel sem ismerhető. A népviseletet, mint a faj-jelleg egyik ismervét, az elmúlásnak nem kellene átengedni. sőt azt anyagilag is támogatni!

Hosszas eszmecsere után az indítvány előnyös megoldást nyert.

A másnap tartott városi képviselő-testületi gyűlésnek csak nevezetesebb tárgyait sorolom fel

amugy is a tanácsnak minden indítványa el lett fogadva. Már pedig, ha nincsen vita: nincsen szenzáció, s ha szenzáció nincsen: oda a nagy közönség érdeklődése is.

A gyűlés határideje már rég elmúlt és még csak hárman bóbiskoltak a tanácskozási asztal mellett: az elnök, a főjegyző és egy tanácsos.

Nagyon rossz kedvében volt a főjegyző ur, panaszkodott a legyekre, a melegre és a pénzre. A két előbbire azért, mert bőven kijut belőlük, az utóbbira pedig azért, mert nagyon kevés van belőle. Váltig vigasztalta a tanácsos, hogy találni fognak módot meglágyítani a képviselő-testület kökemény szívét, a minek eredménye az lesz, hogy egy kis remunerationt kapnak a harmadik millennium első esztendejének fürdő-sesonjára, hát addig csak legyenek békétürréssel és fürödjenek a saját zsirjuk... — akarom mondani — izzadságukban.

Végre is a csendes elmélkedést megzavarta egy pár belépő tag lihegése s így lehetővé vált a tanácskozás megkezdése.

Az ujonnan megnyitott „Mikes“-utca osztályozására vonatkozó előterjesztés szerint a tanács javasolja a nevezett utcának az I-ső építkezési osztályba való sorozását, mert az utca mindkét oldalán folyamatba levő építkezések a fennálló szabályoknak az I-ső osztályra vonatkozó rendelkezései szerint történnek. Mi természetesebb, minthogy a javaslat elfogadtatott.

Belügyminiszter ur a közbiztonság érdekében a díjak tárgyában alkotott szabályrendelet némely díjtételeit kifogásolván, a közgyűlés határozattal emelte a tanácsnak ama javaslatát, mely szerint a miniszteri észrevételek értelmében módosíttassék a szabályrendelet.

Most következett aztán egy olyan előterjesztés, melyre a német nagyot ásít, a zsidó azt mondja: „ich schloß“, a magyar pedig azt, hogy „ezoki!“

„A Szolnok-Doboka” tárczája.

A Kékes vidéki olvasó egyesület.

A kékes vidéki olvasó egyesület, mely hazánk ez isolált vidékén a nemzeti köznevelődésnek oly nagy szolgálatot tett a multban, s teljesít a jelenben is, folyó hó 5-én fennállásának huszonöt éves ünnepélyét fényesen és hazafias örömmel ülte meg. Ez alkalomból az egyesület derék és buzgó jegyzője Nagy Adám urnak a megtartott közgyűléshez intézett jelentéséből adjuk lapunk szűk keretéhez mérten annak lényeges és főbb részleteit.

A kékesi és Kékes vidékén lakó birtokosság és értelmiség érezvén hiányát, egy öket összekötő kapocsnak, előleges megbeszélés folytán az 1864. év október 9-én Kékesre Némethy Sándor házához egy értekezleti közgyűlést hívtak össze.

Ezen gyűlés, a melynek elnöke Kászonyi Ferencz volt, nem oszlott szét eredménytelenül, mert kimondotta, hogy a „Kékes vidéki olvasó egyesület“ czim alatt egy egyesületet fog alapítani s azt könyvtárral is ellátja. Ugyan ezen gyűlés kebeléből egy bizottságot küldött ki, az egyesület alapszabályai elkészítésére.

A bizottság megbízatásának eleget téve, az elkészített s jelenben is érvényben levő alapszabályokat Ferenczi Benő tag már 1865. év

elején bemutatta az ideiglenes választmányának, a melyet Szilasi Nagy János tag felterjesztése folytán még ugyanazon 1865. év vége felé felsőbb helyen is jóváhagyva lettek, s így 1865. év az olvasó egyesület alapításának első éve.

Az ifju egyesület programját találó szépen körvonalozta az 1866. év január havában tartott gyűlés elnöke, néhai Ajtai Gábor által elmondott megnyitó beszéd eme része: Sok idő kellett míg e vidék részesülhetett ama szerencsében, hogy szellemi életének világító tornyot építhetett melynek világánál lelkét kiformalva, szívét nemesisítve, szilárd akarattal még nagyobb mérvben buzduljon a haza és a hazában élők boldogítására. Mi vagyunk — úgy mond — a világító torony alakítói, kik felfogva a kor intő szavát magunk és gyermekeinkért egy időszakot kezdünk e vidéken olvasó egyesületünk megalakításával.

Ha vissza gondolunk egyesületünk keletkezési idejére, a mely korszakot névén nevezni itt felesleges, bizonyosan úgy találjuk, hogy azok oly súlyos idők voltak, a melyben a magyar embernek — legfőképp ezen vidéken — elhagyatottsága érzetében nagyon szüksége volt az összetartandóság tudatát megerősítő oly kapocsra, mint a minő a Kékes vidéki olvasó egyesület is lett.

Az egyesületi célok elérésére nagyon alkalmasok voltak azután azon gyűlések, a melyeknek megtartásáról már magok az alapszabályok intézkednek, a mely gyűlések és összejöveteleken a tagok egymást mint testvérek üdvözölték, s az egyesület ügyei elintézése után a napi eseményeket

— néha egy kevés politikára is kitérve — mind egy családhoz tartozók, magokat odahaza érezve bizalmasan beszéltek meg.

Tartattak „rendes“ illetve ugynevezett nagy- és „választmányi“ kis gyűlések.

A lefolyt 25 év alatt nagy gyűlés 26, választmányi gyűlés pedig 45 tartatott.

Ezen gyűlések nem mindig a központban Kékesen, de többször a vidéken tartattak meg olykép, hogy egyik-egyik vidéki lakostag vendégszerető házához meg invitálta a gyűlést, hol azután lélekemelő barátságos discursus között volt eset rá, hogy pár napig is kedélyesen töltötték az időt. Láttak ily gyűléseket Kékesen kívül még Búza, Dellő-Apáthi, Magyar-Borzás, Szász-Máthé, Szász-Ujós, Veresegyház, Noszoly, Kéthely és Szász-Zsombor községek is.

Az egyesület belügyeit rendszeren négy tisztviselő, valamint 6 rendes és 6 póttagokból álló választmány végezte és végzi jelenben is.

És itt hála kifejezésével kell felemlíteni, hogy a kilencz hosszú évig vagy is haláláig mind igazgató Némethi Sándor működött, helyébe megválasztott a jelenben is közszertetben álló igazgatónk Kése Elek.

És itt legyen szabad bemutatni azon tiszteletre méltó egyének neveit, a kiknek köszönhetjük, egyesületünk létezését.

Ezek a jegyzőkönyvek tanúsága szerint a következők: Alapító tagok: Kászonyi Ferencz, Molnos Elek, Ferenczi Benő, Bothos Albert, Szabó György, Vass Károly, Makkai György, Szöcs

Ugyanis arról volt szó, hogy elfogyott a város kasszájából a pénz, s a folyó évi költségvetésbe felvett regale-kárpótlási tőke kamatait még csak most calculálják a miniszteriumban, minél fogva a tanács felhatalmazást kér a community-tól egy kis függő-kölcsön felvételére. Szerencse, hogy a bolond meleg miatt a közgyűlés valahogy kiizadta a felhatalmazást.

De már az igazán kár, hogy a tanács jóakarata hajótörést szenvedett a behozatali vám kérdésében. Ez igen háladatos jövedelmi forrás lett volna a nélkül, hogy az adófizetők direct uton megéreztek volna. A vásári helypénzt érzi-e valaki olyan mérvben, mint például a községi pótdót, mely az állami adó után Deésen épen 38%? Ilyen elvre volt fektetve a behozatali vám is. Ha a vásártérre hozott áruk után vásári helypénz szedetik, akkor ugyanezen a normán az idegen helyekről magánhasználatra, gyárak vagy raktárok számára behozott áruk után miért ne lehetne behozatali vámot szedni, mi által a közterhek hordozásában ki-ki a maga igényéhez mértén venne részt? A kormány ezuttal nem engedte meg a behozatali vám szedését s a közgyűlés egyelőre, t. i. míg a város jövedelmeinek fokozása iránt folyamatba tett munkálatok befejezést nyernek, e tárgyat napirendről levette.

Miután még több tárgy elintéztetett, az elnök megköszönve a tagok kitartó türelmét, a gyűlést befejezettnek nyilvánította.

Aztán sietett ki-ki a maga módja szerint hűsölni.

En is!

C.

LEVELEZÉS.

Olvasó egyleti gyűlés. Nyári tánczvigalom.

A „Kékes vidéki olvasó egylet“ fennállása 25-ik évének megünnepléséül, folyó évi július 5-én jubileumot rendezett, az egylet tagjainak szép számú résztvétele mellett. Az ünnepélyes ülés d. e. 11 órakor kezdődött, melynek igazgatója Kése Elek által történt szép és buzdító beszéddel való megnyitása után, Nagy Ádám egyleti jegyző tartotta emlékbeszédét az egylet alapításáról, céljáról, működéséről kifejtett eredményeiről, általában 25 éves fennállásának multjáról, történelméről, mint ez lapunk mai számának tárczájában olvasható.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után a gyűlés bevégeztetvén, kezdetét vette az ünnepélyes közebéd, melyen első sorban Kése Elek igazgató emelt poharat apostoli királyunkra és felséges családjára, melyet azután több és szép felköszöntések követtek nagyban emelve a társaság hangulatát, mely 5 órakor oszlott el, hogy helyet adjon azon szépen sikerült nyári tánczvigalom-

Mihály, Farkas Károly, Benedek Mihály, Tankó Imre, Gr. Haller Ferencz, Gencsi Albert, Péterfi Dénes, Némethy Sándor, Septi Mihály, Mátyás Domokos, Eperjesi László, Filipán János, Szilasi Nagy János, Balázs József, Somogyi Sándor, Prohászka Antal, Lendvay Károly, Petelei Antal, Kése Elek, Csizsár Farkas, Bóga Pál, Ajtai Gábor, Kis György, Szabó József, Mátyás Zsigmond és Albert Dániel. **Résztvevők:** Soós József, Nagy Mihály, Quardazoni József, Br. Pöllnitz Lajos, Theil Camilló, Szász Ferencz, Szilasi Ferencz, Nagy László, Lukácsi Dávid, Kádár Pál, Rácz Lajosné és Keresztes Ilona urasszony.

A most felsorolt tagok buzgó működése folytán csakhamar népszerűvé vált a Kékes vidéki olvasó egylet, szépen gyarapodott a tagok száma is, kevés idő elteltével még számos vidéki tekintély lépett be az alapító tagok közzé, de voltak az egyletnek távoli helyiségekben mint Katona, Pusztá-Kamarás, Vajda-Szt.-Ivány, Mócs, Galacz, Szent-Mihálytelke, Szamosujvár, Szék és Bethlenben is tagjai.

Az egyleti tagságdíj eleitől fogva 3 frt volt; de miután voltak idők midőn az egyleti tagok száma meg fogyott, — mint a hogy az jelenleg is 25-re apadt le, — gondoskodni kellett az intéző hivatottnak segéd jövedelem forrásokról is, mint ilyen a tagok közötti gyűjtés csak egyszer vétetett igénybe, nevezetesen az 1865 év január 18-án Búzában tartott választmányi gyűlésen szóba került az egylet gyenge vagyoni ál-

nak, melyet az olvasó egylet rendezett ez ünnepélye alkalmával, a kékesi ev. ref. egyház építendő új templomának javára, a mely 7 órakor vette kezdetét, melyen oly szép számmal vettek részt, hogy a tánczvigalom a legszebben sikerültnek mondható. Ott láttuk a közel és távol vidéknek lelkes honleányainak és bájos hölgykoszorújának szép számát, kiknek nevüket e lapok szűktere nem engedi egyenként előszámlálni.

A tánczvigalom anyagilag is szép eredményt adott, többen meg nem jelenvén jegyeiket megváltották, névleg: Gr. Bethlen Ödön 10 frt. Lovag Bakó Károly 4 frt, Felszegi Ádám 2 frt, Ázbej Jakab, Soós Ferencz, Timbus Márton, Nyárádi Gyuláné, Demsik Gyula, Ajtai István és Rozenfeld Lévi 1—1 frton, Soós N. Ferencz 2 frt.

Többen felül fizettek, névleg: Keresztes János, Nagy Ádám, Agricola Adolf, Lőrinczy Menyhért, Nagy Lajos, Bartha István, Kábdebó Miklós, Gapcsa Joachim, Szántó Albert, Bodor Sándor, Karácsoni Sándor, Gajzágó Vilmos, Hevesi, Lukácsi D. és Zsuzsák János 1—1 frt, Váxmán Péter és Ládai Gusztáv 3—3 frtot, Sófálvi Lajos és Pálffy Ernő 2—2 frtot, Ajtai Endre 4 frt.

Sorsjáték is rendeztetett, mely 35 frt jövedelmet adott, s melyhez széptárgyakat adományoztak: Fekete Erzsébeth, Kropátsek Paula és Kádár Zsófi kisasszonyok, mit a rendező-bizottság mély tisztelettel köszön.

A tánczvigalom összes bevétele 186 frtot tett, a kiadás pedig 70 frt, maradt: a ref. egyház részére mint tiszta jövedelem 115 frt és 86 kr., mely az egyház gondnokának átadott takarékpénztárba tételvégett.

A rendező-bizottság azoknak kik jegyeiket megváltották, kik felül fizettek, s mind azoknak, kik e tánczvigalom anyagi és szellemi sikerére közre munkáltak, mély tisztelettel köszönetét nyilvánítja.

Szék, 1890. július 8.

A széki állami elemi népiskolában a tanév-záró vizsgák mult hó 13-án és 14-én lettek megtartva, Somkerei Miklós és Kiss Sándor gondnoksági tagok és egy néhány érdeklődő szülő jelenlétében. A mult 1889—90-dik tanévben összeírodott 6—12 éves mindennapos tanköteles fiu, 187 leány 223. Összesen 410. 13—15 éves ismétlő tanköteles fiu 65. leány 60. összesen 125. Ebből tényleg tanult az áll. iskolában négy tanító vezetése alatt mindennapos fiu 95., leány 70. összesen 165. ismétlő fiu 14. leány 5. összesen 19. tanult tehát az áll. iskolában 184 tanuló. A róm. kath. szt. Ferenczrendi szerzetének is van egy szűk helyisége, mit jól esik sokaknak iskolának nevezni, ide is irodott be vagy 10—15 mindennapos tanuló, de mivel nem is jártak csak mikor akartak, rendes iskolázatásnak nem

lapota, mikor is a választmányi tagok csakhamar kitörő lelkesedés mellett 60 frtot adakoztak az egylet részére.

A jövedelem gyarapításának legtöbb eszköze a mulatságok rendezése volt, a melyek gyakran szép összegeket hoztak be, sokszor oly kedvező anyagi helyzetbe hozták egyletünket, miszerint különböző jótékony célokra is áldozhattunk; különben is a jótékony célú mindig szem előtt tartotta az egylet, illetve annak tisztviselősege.

És minden dicsekvés nélkül elmondhatjuk, hogy a Kékes vidéki olvasó egylet az Erdélyi Magyar közművelődési egylet, szegény iskolás gyermekek felruházására, egyházak segélyezése, Kékesre utcai lámpák berendezése tekintetből majd egészbeni, majd részbeni jövedelemmel többször rendezett szép eredménnyel mulatságokat.

A Kékesvidéki olvasó egyletnek mindig büszkesége volt az ő könyvtára.

A mi a könyvtárt illeti, az egyrészt érdeklődő egyének könyvbeni adományaiból, de legfőképp az egylet által időnként beszerzett könyvek-ből jött létre. Már az alakuló gyűlésen 1864. évben küldetett ki egy bizottság, hogy az a kor-szellemmel megegyező s irodalmunk nevezetesebb termékeiből könyveket vásároljon be; ezen idő-től fogva pedig alig mult el egy gyűlés, a mely a könyvtár rendben tartásáról és gyarapításáról ne intézkedett volna. A szépirodalmi és tudományos művek beszerzésével midig figyelem fordított a magyar irodalom újabb és jelesebb ter-

lehet számítani. A görög katolikusoknak is van papiros iskolájuk, de tényleg sem iskolájuk, sem tanítójuk nincs. Van egy rozszantviskó, de ez nem iskola. Van egy felfogadott paraszt dászkel, de ez nem tanító. Így a róm. és gör. kath. iskola nem egyéb mint egy kibuvó lyuk a rendes iskolázás elől.

Van egy izraelita zugiskola is.

Az állami iskolában tanult 184 tanuló, de hogy minő pontossággal ezt mutatja az illető napló melyben 13345 mulasztott félnap ékeskedik, s ebből teljesen igazolatlan 6732. Ezek az én nézetem szerint azt bizonyítják, hogy Szék város nagyközség igen tisztelt polgárai, kik 1002 óta mint kiváltságos város örökös polgárai sem a multban nem haladtak, sem a jelenben nem kívánnak haladni, a törvényt és azok intézőit nem tisztelik, nem becsülik, az előjáróság pedig nem elég erős a törvénynek a maga idejében érvényt szerezni. Három évvel ezelőtt azzal vigasztaltam magam, hogy ezek s az efféle bajok a mult maradványai miket a jelen sietni fog eltüntetni, azonban ezen reményben csalódtam.

Egy új tanév áll előttünk, valyon ez is olyan lesz-e mint a többi volt?

Kitudja? Az új összeírás szerint jövőben 546 tanköteles lesz.

Ezek a számok azt beszélnek, hogy az áll. iskola négy tanerővel nem elégséges, hanem eljött az idő, hogy a község, felekezetek és az állam a haza szent érdekeit szemelőtt tartva, még a jövő tanév folytán új iskolákat szervezzen és azokat kellő tanerőkkel lássa el. Mindezen elősorolt bajokat és kívánalmakat ajánlom a nagyságos kir. taufelügyelő úr és megyei hatóság nagybecsü figyelmébe.

Szóke Albert, áll. tanító.

P á l y á z a t.

A deési jótékonykezű nőegylet által fenntartandó leányárvaháznál rendszeresített „árvák anyja“ állomás betöltése végett ezennel pályázatot nyitattik.

A pályázók által „saját kezűleg“ írandó folyamodvány mellett igazolandó, a pályázó illetékessége, kora, egészséges volta, tanulmányai, eddigi szolgálatai állása, különösen, hogy az egyszerű polgári háztartás minden munkájában járatos.

Az állással 120 frt fizetés, teljes ellátás és a szükséges kávé és cukor illetmény jár. A családtalan pályázók előnybe részesülnek.

A folyamodásások az árvaház igazgató tanácsához 1890. szeptember 20-ig betérjesztendők.

A határ időn tul beadott folyamodások el nem fogadtatnak.

A z i g. v á l a s z t m á n y.

mékeire, ámbár idegen írók művei is nagy számban vannak könyvtárunkban. Egyik nagy írónk Jókai Mór művein pedig annyira lelkesedtek egyletünk tagjai, miszerint 1868-ben magok közé mint tiszteletbeli tagot vették fel, s erről egy dísz album küldése mellett értesítették őt; megemlítendőnek tartom, hogy Jókai az egyedüli tiszteletbeli tagja egyletünknek.

A könyvtár rohamos gyarapodást eléggé tanúsítja azon körülmény, hogy a második nagy gyűlés megtartása idején 1867-ben 300 mű, 1878-ban 665 darab volt, míg jelenben már 745 önálló mű 1216. darabban van a könyvtárba elhelyezve. Volt eset, hogy a könyvtár, mint féltékenyen őrzött tárgy 600 frtra volt biztosítva tűz és egyéb eshetőleges veszedelem ellen.

Huszonöt év tisztelt közgyűlés — mondja befejezőleg a jegyzői jelentés — nem csak egy egyletnek, de egy embernek életében is számot tesz. Ezen idő elteltével egyletünk alapítóinak is egyrésze már aluszza az örök álmot, egyrésze pedig más vidékre költözött, úgy hogy az úttörőket ezen közgyűlésen is már csak Kése Elek igazgató D.-Apáthiból képviseli.

Engedje meg a t. közgyűlés, hogy a fenn-

tiek felsorolása után soraimat azon óhajtasom kifejezésével zárjam be, miszerint egyletünk alapítóinak még életben levő tagjait az Isten sokáig éltesse, az elhaltaknak pedig legyen feledhetetlen áldott emlékü.

P á l y á z a t.

A deési jótékonycélu nőegylet által fenntartandó leány-árvaházban rendszeresített 6 helyre ezennel pályázat nyittatik.

Csak is Szolnok-Dobokamegyei illetőségű árvák pályázhatnak.

A pályázati folyamodvány mellett igazolandó az árva kora, egészséges volta, teljes vagy fél árvasága, vagyontalansága és hogy a pályázó a védhimlő oltásban részesült.

A folyamodások 1890. szeptember 20-áig az árvaház igazgató-tanácsához benyújtandók.

A határ időn túl, elkéssetten beadott pályázati folyamodások el nem fogadtnak.

Az ig. választmány.

VEGYESEK.

— **Tanári kinevezés.** Berde Sándor kaczkói buzgó körlelkész, lapunk kül munkatársát az erdélyi ev. ref. egyházkerület igazgató tanácsa (kia magán tanári képesítést kitűnő sikerrel szerzte meg.) N.-Enyedre a Bethlen Collegium kebelében fenálló teológiai akadémia tanárának nevezte ki. Szerencsét kívánunk e kiérdemlett megtiszteltetésnek, s reméljük, hogy utóda hazánk e sok tekintetben exponált és kényes pontján nem kevé ebb buzgósággal fogja elődének nyomdokain a nemzet és vallás ügyét szolgálni.

— **Kinevezés.** Bárány főispán ömlga ifj. Rónay Lajost megyénk kebelipénztárához napdíjas gyakornokká nevezte ki.

— **A deési kisdudóvoda** évi zárünnepélye f. évi július hó 27-én d. u. 3 órakor tartatik meg, melyre ugy a szülők mint a gyermekbarátok tisztelettel meghivattak. — Deés, 1890. július 16. Gondnokságunk nevében, Dr. Hankó. alelnök.

— **Könyvadományozás.** Sinder és Wolfner budapesti könyvkiadóczég a kiadásában megjelent Komáromy, Lakits, Luttenberger és Péterffy által szerkesztett A B C és olvasó könyvekből, továbbá Komáromy Lajos népiszkolai magyar nyelv tanából együttvéve 6000 példányt a szegény sorsu iskolás gyermekek közt leendő kiosztás végett felajánlván, megyénk tanfelügyelője felhívja azokat, kik ezen könyvadományban részesülni óhajtanak, hogy megkereséseiket az illető iskolaszék, vagy gondnokság ellenjegyzése mellett közvetlenül a nevezett céghez intézzék.

— **Munka kiállítás.** A marovásárhelyi „Clotild árvaház” idei november 1-én női munkákból írás és rajzból ugynevezett „gyermekkiállítást” rendez. A cél az, hogy az erdélyi iskolás (6—15 éves) fiu és leány gyermekek ily nemű beküldött munkáiból megítélthessék, mily foku haladás tapasztalható Erdély egyes tanintézteiben. E végből a megyei kir. tanfelügyelő felhívja a tankerület valamennyi iskolaszékét, ide értve az állami iskolai gondnokságokat is, hogy folyó év október 20-ig iskoláik csoportosított gyermekmunkáit „az árvaházi választmányhoz M.-Vásárhelyen” beküldeni ne terheltesse, és hogy minden iskola a beküldött kiállítási tárgyak jegyzékének másolatát a mondott időhatárig megyénk kir. tanfelügyelőjéhez terjesszék be.

— **A rendőrség figyelmebe.** A majoros utcza egyetlen lámpája f. hó 14-én éjjel nagy robajjal explodált, az égő petroleum a földet egy pár méternyire elborította, és rémesen világítá meg néhány percze a sötét éjszakát. A lámpa szomszédságában lakok azt hívn, hogy tűz van, ijedten szaladtak ki az utcára s első sorban a közeledő éjjeli őrnök rontottak, hogy miért nem vi-gyáz és miért nem járja az utcát. Hát arról az éjjeli őr nem tehet, ha a lámpa szét robban, de igenis felelősséggel tartozik, hogy hónapok óta nem járja az utcát. Ha egy kis szél támad vala, s a meggyult forgács és szemetet tovasöpri, pompás tűzfogóra akadt volna a szomszédos szalmás és faházakban. Midőn e sorokat írjuk a naptár 18-ikát mutatja, de a lámpaoszlop még csupaszon áll, mint a törzs, melynek koronáját a vihar leverte, s az utcában pokoli sötétség uralkodik.

— **A magyar-láposi olvasó-egylet saját pénztára** javára 1890. július hó 20-án a sztojkai fűrdő tánctermében zártkörű táncvigalmat rendez.

— **Fűrdő idyl.** A kéri gyógyfűrdő, mely a mostani időszakban éli az ő szezonját, megle-

hetős látogatottságnak örvend, kijönnek oda a szamosujváriak, deésiek, üdülni gyógyulni, mulatni. Így történt ez a multkor is. Egyszer csak a mint a sétáló közönség az tide lég tiszta élvezetének engedte volna át magát, isszonyu bűz üti meg az orrát, az ozondüs levegő rezgésbe jön, s mint Tihany fölött a bérzetetön az echó, ugy hangzik fel itt a röffögések sűrű harmoniája. Kérdezzük, keressük mi az, felkapaszkodunk a padra hát ime a fűrdő mellett alig 100 lépésre kanyargó Szamos parton százával hevernek a sertések, sütkereznek a melegben és komplementiroznak a fűrdő közönségnek. Ez az állandó sertés tanya elrontja a levegőt és kigunyolja a közegészségügyet. Miként halljuk, a fűrdőtulajdonos panaszt emelt az illetékes szolgabírósnál, ez viszont átiratot intézett a nemes tanácshoz s így alapos reményünk van, hogy mire a fűrdő szezonnak vége lesz, a sertések is jól kihizva a Szamos fűrdőn, elmasíroznak valahová kőbányára. Addig nekik is szabad fürdeni, nem csak a közönségnek.

— **Hálás köszönet nyilvánítás.** A bethleni állami népiszkolánál az 1889—90. tanévi zárvizsga június hó 16 és 17-ik napjain tartatott meg nagy számu közönség részvéte mellett, mely alkalommal egyesek ismét a tanügy iránti meleg részvétüket nem csak a vizsgáni megjelenésekkel mutatták ki, hanem azzal is, hogy a jobb igyekezetű tanulók megjutalmazása céljából magukat megadóztatták. A nemes szívű adakozók közt első helyen említem meg ez alkalommal is Gróf Bethlen Pál ő méltóságát is kedves nejét kik 5—5 frtot, Gyárfás Albert 2 frt, Floth F. Adolf 1 frt, N. N. 1 frt adományoztak jutalom képpen. Gyárfás Albertné, Dr. Wacsman Edéné, Rác Lászlóné 2—2 frtot, Biró Gyuláné, Kropfer Gyuláné, Szongott József 1—1 frt ajándék képpen. Továbbá ruhabeli jutalmat adományozott Gróf Bethlen Pálné és Deák Györgyné; ajándékol Szentpéteri Laura és Rác László 150—160 doboz csukrot. A nemes adakozók fogadják a megjutalmazottak és ajándékozottak nevében mondott hálás köszönetét az igazgató tanítónak. Valamint fogadják itt ujabban köszönetemet a helybeli takarékpénztár igazgatósága is azon szives jóindulatáért, melylyel az iskolánk iránt viseltetik, ugyan is ez iskolai év alatt 54 frtot adományozott az iskolába járó ruhátlan gyermekek fölsegélyezésére. — Bethlen, 1890. július hava. Szabó Sándor, igazg. tanító.

— **Gyász hírek.** A vármegyház erkélyén lengő gyászlobogó nyu almazott árvaszéki jegyző Miskolczy M. Lajosnak halálát hirdeti. Az idvezült a kolozsvári ref. főtanodában a jogi tanulmányokat végezve, a királyi táblára esküdtött fel, innen hazánk kosorus regényirója br. Jósika Miklósnak lett titkára s midőn 1848. a megtámadott haza fiai védelmére szolitá, a tollát letévé ő is, fegyvert ragadott s követve megyénk több előkelő tagjainak buzditó példáját, a Kossuth huszárok közé lépett, s résztvett a N.-Szebeni s a körülte vívott véres csatában, ott volt a piski heves ütközetben, s midőn északvihara megdönté a diadalok lobogóját, a fegyver ítétele után Olaszhonban a huszárok közé lett besorozva, s itt több mint hat éven át terhes és bosszantó kényszer szolgálat után elbocsátattva az ősi házba vont meg magát. Majd a kiegygyezkedés alkalmával a törvényszéknél talált alkalmazást, honnan a fűsítő után a közigazgatáshoz ment át, ott mint árvaszéki jegyző működött, a közelebbi tisztujtás alkalmával nyugalmazva lett, s ennek napjaiban lepte meg a halál, mely gyászesetről a következő családi szomorú jelentés adatott ki. Alulírtak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a szerető jó férj, gondos apa, nagyapa, após és rokon Miskolczy Molnos Lajos Szolnok-Dobokavármegyei nyugalmazott árvaszéki jegyzője, 1848—49-iki Kossuth-husár folyó hó 14-én délután 1 órakor, élete 70-ik, boldog házasságának 25-ik évében, hosszas szenvedés után jobb létre szenderült. Hült tetemei folyó hó 16-án délután 5 órakor fognak a révutczai lakásáról az ev. ref. egyház szertartása szerint a Nagytemetőbe örök nyugalomra helyeztetni, mely végtiszteleltre minden rokon, jó barát és ismerős szomoruan meghivatik. Béke lengjen porai felett! Deés, 1890. július hó 14-én. Özv. Miskolczy Molnos Lajosné szül. Czetz Hermína mint neje. Miskolczy M. Lajos és Miskolczy M. Mariska férjezett Fegyverneki Fegyverneki Albertné, mint gyerme-

kei. Fegyverneki Fegyverneky Albet, mint vő; Fegyverneki Fegyverneky Ilona és Zoltán, mint unokái s több közeli és távoli rokonok. — **Szentpétery Károly,** Szentpétery Katalin férjezett Vass Sándorné a maguk, valamint a közeli és távolabbi rokonok nevében szomorodott szívvvel tudatják a szerető anya, nagymama és legjobb rokon özvegy Szentpétery Jánosnének folyó hó 14-én reggeli 4 órakor, élete 73-ik, özvegy-ségének 12-ik évében történt gyászos kimúltát. — **A bimbó** hervadását a tavasz multát M.-Láposról szomoruan jelenti id. Besenszky Antal és neje Beltegár Anna: Besenszky Anna a forrón szeretett gyermeküknek folyó hó 14-én, életének tavaszán, 16 éves korában hosszasszenvedés után bekövetkezett halálát. A béke anyala vi-rasszon álma felett! — **Marosán János,** kir. törvényszéki levéltárnok; és neje Marosán Juliána, szül. Boska, mint szülők, a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a szerető jó leány, testvér és rokon: Marosán Viktoria folyó hó 15-én d. e. 9 órakor hosszas betegség után 19 éves korában, jobb létre szenderült.

— **Közelebből** kiadott értesítője a Kolozsvár városi államilag segélyezett felsőbb leányiskolának. Bevezetőleg abban a nagyműveltségű igazgatónő, De Gerando Antonina egy visszapillantást tesz a kolozsvári felsőbb leányiskola tízévi szellemi működésére. Ezután 139 növendéknek a felsőbb oktatásra vonatkozó tantárgyakat ismerteti; s végül hozza a felvételre megkívántató minősítés feltételeit.

— **Kiadta** az erdélyrészi háziipar- és iparfejlesztő-egylet évkönyvét, melyben számot ad az egylet munkásságáról. Ez évkönyv tehát fölmutatja az egylet működésének hű képét, mely által meggyőződhetni azon komoly törekvésről és buzgó tevékenységről, melylyel az egylet iparkodott erszény erejéhez mérten nemes célját megköze-líteni. Az iskola célja ugy az önfentartásukra utalt, mint a családi körben foglalkozó nőket a leghasznosíthatóbb női munkanemekben kiképezni.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokavármegye alispánjól.

Sz. 13036.—1890.

1—2

H i r d e t m é n y.

Az 1890. évi I. t.-cz. 92. §-ában foglalt rendelkezésekhez képest felhívom mindazokat, kik Szolnok-Dobokavármegye területén vámszedési joggal bírnak, hogy ezen jogosítványoknak igazolása iránti kérvényüket a jelen hirdetmény közzétételétől számított 2 év alatt, a különbeni törvényes következmények terhe alatt, hozzám nyújt-sák be.

A beadandó kérvényhez melléklendő a vámszedési jogot engedélyező királyi kiváltság-levél vagy más okirat, továbbá a főszolgabírótól, illetve a polgármestertől kinyerendő bizonyítvány, mely arról tanuskodik, hogy a kérdéses vámszedési jog a kérvényező által, vagy annak nevében bérlet útján, vagy egyébként tényleg gyakoroltatik és ha nem, mióta szünetel annak gyakorlása?

A mennyiben a vámszedési jog királyi kiváltság-levéllel vagy engedély-okirattal ne volna igazolható, a kérvényhez az előzetesen tölem kieszközlendő az iránti bizonyítvány csatolandó, hogy a kérdéses vámjog 20 éven át a törvényhatóság tudtával és ellentmondása nélkül folytonosan gyakoroltatik.

Deés, 1890. évi július hó 11-én.

Szarvadi Pál, kir. tanácsos-alispán.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Sz. 38.—1890. b. v.

(194)1—1

Arlejtési hirdetmény.

Alólírt az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a m.-láposi kir. járás bíróságnak 255 és 256/1890. polg. sz. végzése által Dávidovics Márkus engedményezőnek, Liehmánn Anna kápl.-monostori alperes elleni 100, 100 frt tőke és járuléka erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság foglalt, és

306 forint 62 kr-ra becsült 1—70. tétel számig álló bolti tartozásokból álló követelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén Kápolnok-Monostor községben, végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésére határ időül 1890. év július hó 25-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, hol is fennli tartozás készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen fog eladatni, szükség esetén az 1881 évi LX. t.-cz. 107 és 108 §§. értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron elől is eladatni fog.

Kelt M.-Láposon, 1890. július hó 10-én.

Papp János, kir. b. végrehajtó.

Sz. 459.

(195)1—1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. ki. kereskedelmi ministerium az 1890. évi április hó 24-én kelt 17099 számú rendeletével a Nagybánya-kolozsvári államút 7476 km. szakaszán lévő 127 számú híd és a kapcsolatos utrész helyreállítását 1267 ft 96 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fenn említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1890. július hó 30-ik napjának d. e. 11 órájára a Szolnok-Dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdettetik, mellyel az ajánlatok a költségvetéshez viszonyított % árengedés vagy felülfizetés kikötésével teendők.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitöltött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni; egyúttal megjegyeztetik, hogy a bánatpénz a vállalkozó által az árlejtéskor a vállalati összeg 10%-ára egészítendő ki.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó mű-

szaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Deésen, 1890. július hó 16-án.

Szolnok-Dobokavármegye államépítészeti hivatala

Sz. 4138.—1890.

(196)1=1

Pályázati hirdetmény.

Egyesült Besztercze-Naszódvármegye, naszódai járásába kebelezett magyar Nemegyei körjegyzői állomás, melyhez Magyar Nemegye, oláh Nemegye és Tohát községek tartoznak, nyugdíjazás folytán áresedésbe jövén annak betöltése ezéjából a pályázat ezenel kiiratik.

Felhivom tehát mindazokat, kik ezen 400. ft fizetés, 40 ft lakbér, 21 ft író-dai, 20 ft tüzelési, 5 ft világítási általány és a magán munkálatokért szalyrendeletileg megállapított díjak élvezetével egybekötött állomást elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a értelmében felszerelt folyamodványait 1890. évi augusztus hó 15-éig hozzám annyival is inkább adják be, mert a később beadott kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A naszódai járási főszolgabíró.

Naszódon, 1890. évi július hó 10-én.

Bodó Kálmán, főszolgabíró

Sz. 2978.—1890.

(187)3—4

Pályázat.

Szolnok-Dobokavármegye bethleni járásban Kúdu, Csicsó-Keresztur és Szeszárma egyesült községek körjegyzői keretében Kúdu község székhelyel rendszeresített körjegyzői segédi állás előlépés folytán megürlvén, ezen tisztai állásra, mely 150 ft fi-

zetés 50 ft lakbér javadalmazással van egybe kötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom tehát mindazokat kik ez állást elnyerni óhajtják, pályázati kérésüket, iskolai erkölcsi magaviseleti bizonyítványokkal felszerelve folyó évi július hó 31-éig alólirotthoz beküldeni.

A járási főszolgabírája.

Bethlen, 1890. évi június hó 28-án.

Flóth F. Adolf, j. főszolgabíró.

Sz. 2957.—1890.

(188)3=4

Pályázat.

Szolnok-Dobokavármegye bethleni járásba kebelezett Kerlés, Sárvár és Szász-Szst.-Jakabb községekből álló kerlési jegyzői keretben halálózás folytán megürlt körjegyző segédi állásra, mely évi 150 ft fizetés és 50 ft szállásbér javadalmazással van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom pályázni óhajtokat, miként pályázati kérésüket keresztlelél, iskolai és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve folyó év július hó 30-áig küldjék be alólirotthoz.

A járási főszolgabíró.

Bethlen, 1890. évi június hó 27-én.

Flóth Adolf, j. főszolgabíró.

A legkedveltebb ásvány- és gyógyviz a gyomor idült hurutos bántalmaknál, gyomor-göres, gyomor-égés, emésztési zavaroknál, húgyesó-szervek idült hurutos bántalmainál kitűnő szolgálatot tesz a

Stojkai ásványviz

(Magyar Karlsbad).

Főraktár: BRUGOVITZ ÉS REHÁK

vas-, fűszer- bor- seásvány-víz kereskedésében.

DEÉSEN.

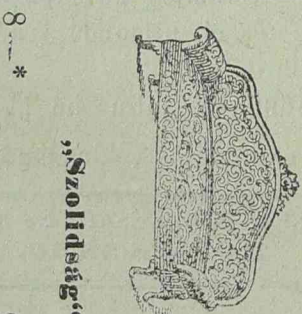
Fürdőhelyiség Stojkán, Magyar-Lápos mellett, vasút-állomás Deés, hol a t. fürdővendégek részére új szobák rendeztetek be, s lehető minden kényelemről gondoskodva van.

A fürdőidény tartama alatt a kolozsvári zene működik.

Jó palaczkos borokról a bérlo gondoskodik.

(197)1—*

Tükör-, kép- és hajlitott nádszek-raktár.

„Szoliditás” ez jelszavam.

Gábre János,

épít- és bútoraatlasz.

Teljes temetése elvállaltatnak.

A kárpitozott bútorok

saját üzletben egy szakkep-
zett kárpitos vezetése mellett,
a legnagyobb szoliditással ké-
szítnék, állíttatnak elő.

Videki megrendelések gyorsan
és pontosan eszközöztetnek.

Butorraktárát,

Minden nagyságu díofa- és aranykeretű
tükör, olajnyomatú képek és képkeret-
lécek.

hajtított nád- és amerikai faültetű székek.

Ajánlja a nagyérdemű helybeli és vidéki közön-
séges figyelembe megmagyobírtott s a kor követelményeinek
teljesen megfelelően berendezett

Deésen, Európa szálloda épületben, Moskovics-féle bolt
helyiség.

GÁBRE JÁNOS
épít- és bútor-asztalos
ELSŐ DEÉSI BUTORRAKTÁRA.

Mindenmü bútor-berendezések elvállaltatnak.

Osaka töltött bútorok javítása s matrácok készítése olcsón eszközöltetik.

Ny. Demeter és Kiss gyorsajtóján Deésen.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Valamenynyi gazdasági és bortermelő gép!

Bor- és gyümölcs-sajtók; szőlő- és gyümölcs-zuzók

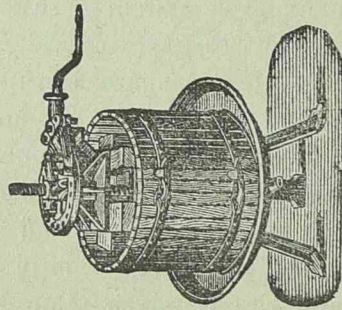
legújabb minőségben és különféle nagyságban.

Cseplőgépek, gabona-rosták, járgányok, kukoricza-
morzsolók, vető-gépek, ekek és a többi.

A szőlő-készítő-
gymölcs, főzlek és fűvek aszálására.

zöld-takaromány-sajtók
szállítanak legkötőbb minőségben és legolcsóbb áron.

IG. HELLER által; Bécs, II. Práterstrasse 78.

Arjegyzékek és utasítások bérmentesen szolgáltatnak. — Kereskedőknek
előnyös feltételek. — Alkalmas ügynökök jó fizetés mellett kerestnek.

Örömmel értesítjük a n. é. közön-
séget, hogy az italmérési törvény mó-
dosítása folytán

július 15-től kezdve

abban a helyzetben vagyunk, hogy ki-
csinybeni palaczk borainkat literen-
kint 10—15 kral az eddigi árnaknál
olcsobban adhatjuk, és p.

Asztali borunk, mely eddig 40 kr. volt most lit. 30.	
„finomabb, „ „ „ „ „ „ 35.	
Magyarádi asztali, „ „ „ „ „ „ 35.	
„ I „ „ „ „ „ „ 40.	
Szegszárdi vörös „ „ „ „ „ „ 30.	
Rizling „ „ „ „ „ „ 50.	
Carbonet „ „ „ „ „ „ 50.	
Ménesi vörös „ „ „ „ „ „ 50.	

stb.

Bővebbet árjegyzékünk fog szol-
gálni, mely legközelebb megjelen.

(198)

Brugovitz & Rehák,

vas-, fűszer- bor és ásvány-víz kereskedése,
Deésen.